

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ
АГЕНЦИЯ ЗА ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН НАДЗОР

гр. София, бул. "Цар Освободител", № 6

тел. 981 79 34

УКАЗАНИЯ

№ 19 от 05.03.2002 г.

ОТНОСНО: Справките и документите, които застрахователите следва да представят ежегодно в Агенцията за застрахователен надзор като допълнение към годишните си финансови отчети.

На основание чл. 32, чл. 33, ал.1 и чл. 51 от Правилника за устройството и дейността на Агенцията за застрахователен надзор и чл. 7 от Наредбата за реда и методиката за образуване на застрахователните резерви, с оглед актуализиране на данните в регистрите по чл. 41, ал. 1 от Правилника за устройството и дейността на Агенцията за застрахователен надзор, издавам следните

УКАЗАНИЯ:

1. В срок до 30 април всяка година застрахователите следва да представят в Агенцията за застрахователен надзор годишните си финансови отчети за изтеклата финансова година /за 2001 г. – годишните счетоводни отчети/, ведно със справките и документите по настоящите указания.

2. Годишните финансови отчети се представят в Агенцията за застрахователен надзор, ведно със справките по Приложения "А", "Б" и "В" към настоящите указания, като:

2.1. Справките от Приложение "А" се представят само от застрахователите, извършващи дейност по Раздел I и Раздел II, т. 1 от Приложение № 1 към чл. 6, ал. 2 от Закона за застраховането.

2.2. Справките от Приложение "Б" се представят само от застрахователите, извършващи дейност по Раздел II от Приложение № 1 към чл. 6, ал. 2 от Закона за застраховането.

2.3. Справките от Приложение "В" се представят от всички застрахователи.

3. Данните по справките в приложенията се представят на ниво видове и подвидове застраховки, съгласно Приложение № 1 към чл. 6, ал. 2 от Закона за застраховането и Списъка на видовете застраховки по т.2 от Заповед № 17 от 14.02.2002 г. на Директора на Агенцията за застрахователен надзор.

4. Сумите в справките се посочват в лева, а в годишните финансови отчети – в хиляди лева.

5. В срока по т. 1, застрахователите трябва да представят към годишните си финансови отчети и документите, описани в Приложение "Г" към настоящите указания.

6. Застрахователите ще получат по електронен път от Агенцията за застрахователен надзор подготвените за попълване форми на справки в приложенията по т.2 във вид на електронни таблици на **Microsoft EXCEL**.

7. Застрахователите следва да извършат проверка на формата и съдържанието на попълнените от тях справки с помощта на проверяваща програма, която е неразделна част от справките, предоставени им по електронен път. Проверката се извършва съгласно Приложение Е.

8. Застрахователите следва да представят подготвените справки по приложенията по т. 2 на магнитен носител и на хартиен носител. Справките на хартиен носител следва да бъдат подписани от длъжностните лица, които са ги изготвили и от лицето, представляващо застрахователя, съгласно актуалната му съдебна регистрация.

**ДИРЕКТОР НА АГЕНЦИЯ ЗА
ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН НАДЗОР: .....**
/РУМЕН ГЪЛЪБИНОВ/

СПИСЪК НА СПРАВКИТЕ ПО

Приложение А

1. Справка № А.1.1: Застрахователени (технически) резерви към 31.12. на отчетната година.
2. Справка № А.1.2: Застрахователени (технически) резерви към 31.12. на отчетната година.
3. Справка № А.2: Разходи, свързани със застрахователната дейност.
4. Справка № А.3.1: Общи данни за застрахователния портфейл – I част.
5. Справка № А.3.2: Общи данни за застрахователния портфейл – II част.
6. Справка № А.4: Пасивно презастраховане.
7. Справка № А.5: Активно презастраховане.
8. Справка № А.6: Съзастраховане.
9. Справка № А.7: “Задължителна застраховка “Злополука” на пътниците в средствата за обществен транспорт.

СПИСЪК НА СПРАВКИТЕ ПО

Приложение Б

1. Справка № Б.1: Застрахователени (технически) резерви към 31.12. на отчетната година.
2. Справка № Б.2: Разходи, свързани със застрахователната дейност.
3. Справка № Б.3: Общи данни за застрахователния портфейл.
4. Справка № Б.4: Пасивно презастраховане.
5. Справка № Б.5: Активно презастраховане.
6. Справка № Б.6: Ретроцесии.
7. Справка № Б.7: Съзастраховане.
8. Справка № Б.8: Пулово застраховане.
9. Справка № Б.9.1: “Задължителна застраховка “Злополука” на пътниците в средствата за обществен транспорт.
10. Справка № Б.9.2: “Гражданска отговорност” на собствениците, държателите и водачите на МПС – част I.
11. Справка № Б.9.3: “Гражданска отговорност” на собствениците, държателите и водачите на МПС – част I.

СПИСЪК НА СПРАВКИТЕ ПО

Приложение В

1. Справка № В.1: Отчет за приходите и разходите за ..... г. /двустраниен/.
2. Справка № В.2: Баланс към ..... г. /двустраниен/.
3. Справка № В.3: Отчет за паричния поток за ..... г.

4. Справка № В.4: Отчет за собствения капитал и застрахователни резерви за ..... г.
5. Справка № В.5: Отчисления за данъци, такси и други фондове.
6. Справка № В.6: Инвестиции на застрахователните резерви за периода от 01.01..... до 31.12..... г.
7. Справка № В.7: Инвестиции на собствени средства в дялове и акции на други търговски дружества за периода 01.01..... до 31.12..... г.
8. Справка № В.8: Собствени средства и застрахователни резерви, инвестирани извън територията на Република България за периода 01.01..... до 31.12..... г.
9. Справка № В.9: Нетни доходи от инвестиции.
10. Справка № В.10: Акционерно участие към 31.12. на отчетната година.

СПИСЪК НА ДОКУМЕНТИТЕ ПО

Приложение Г

1. Годишен финансов отчет /за 2001 г. – годишен счетоводен отчет/ изготвен в съответствие със Закона за счетоводството и чл. 66, ал. 1 от Закона за застраховането. Пояснителните сведения за оповестяване на счетоводната политика следва да съдържат информация за прилаганата счетоводна политика, състоянията и измененията в активите и пасивите, приходите и разходите и паричните потоци, както и други оповестявания съгласно изискванията на приложимите счетоводни стандарти.
2. Отчет за дейността на застрахователя. Представя се достоверно изложение за: развитието на застрахователната и инвестиционна дейност; състоянието и предвижданото развитие; важните събития, настъпили след годишното счетоводно приключване; движението на акциите в съответствие с изискванията на действащото законодателство и друга информация по преценка на застрахователя.
3. Одиторски доклад към годишния финансов отчет /за 2001 г. - счетоводен отчет/, изготвен съгласно Указание № 10 за задължителните изисквания към одиторските доклади, утвърдено със Заповед № 2 от 05.01.2000 г. на директора на Дирекция за застрахователен надзор.
4. Годишен доклад за заделените застрахователни резерви, изготвен от актюера съгласно чл.66, ал.5 от Закона за застраховането. Структурата и съдържанието на доклада са определени с Приложение Д на указанието.
5. Разчет на собствените средства и границата на платежоспособност съгласно Наредбата за начина на определяне на собствените средства, границата на платежоспособност и начина на изчисляването ѝ от застрахователя. Прави се сравнение на резултатите, получени по различните методи на изчисляване и анализ на покритието на границата на платежоспособност и гаранционния капитал със собствени средства. Изчислява се и се сравнява размера на гаранционния капитал с определения, съгласно Приложение № 2 към чл.48, ал.2 от Закона за застраховането.
6. Удостоверение за актуална съдебна регистрация:
  - на застрахователя;

- на акционерите, притежаващи 5 и повече на сто от капитала на застрахователното дружество;
  - на съществуващите клонове и/или агенции на застрахователя.
- Удостоверенията следва да бъдат издадени не по-рано от 1 месец от датата на представянето им в агенцията.

Приложение Д

ОБРАЗЕЦ НА ГОДИШНИЯ ДОКЛАД ЗА ЗАДЕЛЕНИТЕ ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ РЕЗЕРВИ

Образецът на годишен доклад за заделените застрахователни резерви се издава на основание чл.66, ал.5 от Закона за застраховането.

Годишният доклад се изготвя по приложения образец на СТРУКТУРА И СЪДЪРЖАНИЕ и включва информация за:

Раздел I. Анализ и структура на застрахователния портфейл по видове и подвидове застраховки към 31.12. на отчетната година.

1. В аналитичен разрез (графичен или табличен вид) се посочват основните характеристики на застрахователния портфейл по видове и подвидове застраховки и измененията през последните три отчетни години.

2. В графичен вид се представя структурата на застрахователния портфейл на база премиен приход по видове действащи застраховки, за които застрахователят има издадено разрешение, съгласно Приложение №1 към чл.6, ал.2 на Закона за застраховането.

3. Оповестява се оперативния програмен продукт, от който са извлечени данните.

4. Анализира се състоянието на портфейла и се изготвя прогноза за следващата година.

Раздел II. Анализ и структура на образуването на застрахователните (техническите) резерви.

1. Описание на процеса на създаване на застрахователни резерви в брутен и нетен размер /нетни от презастраховане/.

2. Подробно описание на методите и данните, използвани при създаване на отделните видове застрахователни резерви, в съответствие с чл.51, ал.3 от Закона за застраховането и Наредбата за реда и методиката за образуване на застрахователните резерви /НРМОЗР/.

Описанието на методите следва да съдържа особености и модификации, използвани базисни параметри и формули. Проследява се промяната в размера на резервите, на създадените и освободените резерви и тяхното счетоводно отразяване.

3. Сравнителен анализ на размерите на застрахователните резерви, определени по всеки отделен метод, регламентиран с Наредбата за реда и методиката за образуване на застрахователните резерви и аргументирана обосновка за избор на прилагания метод.

4. Данни за размера на приходите от инвестиране на застрахователните резерви, реализираната и разпределена доходност.

5. Размер на техническия резултат по видове застраховки и частта от него, заделяна за създаване на запасен фонд. Анализ на използването на средствата от запасния фонд съгласно чл.8, ал.2 от НРМОЗР.

6. Анализ на развитието на щетите и настъпилите но необявени щети по видове застраховки през последните пет отчетни години. Начин на определяне размера на резерва за настъпили, но необявени щети по видове застраховки.

7. Коментар относно сигурността на данните и възможността за допускане на грешки.

Раздел III. Анализ и структура на премиите по видове и подвидове застраховки.

Анализира се размера на премиения приход за последните три години по видове и подвидове застраховки. Изследва се стойността на инкасовия коефициент (отношението на дължими и получени премии).

Раздел IV. Анализ и структура на разходите за плащания (обезщетения) по видове и подвидове застраховки.

1. Анализира се размера и структурата на предявените искове и платените обезщетения и суми по видове и подвидове застраховки.

2. Сравняват се плащанията с калкулираните разходи за покриване на риска в застрахователно-техническите планове. Отчитат се резултатите от развитието на риска.

Раздел V. Анализ и структура на аквизиционните и административни разходи.

1. Посочва се размера и начина на разпределение на разходите по видове и подвидове застраховки.

2. Анализира се размера на начислените и реално изплатени комисионни.

Сравнява се размера на изплатените аквизиционни и инкасови комисионни с предвидения в застрахователно-техническия план размер, като при разлики се анализират причините. Посочва се относителният дял на изплатените комисионни спрямо инкасираните премии по видове застраховки.

При дългосрочни застраховки "Живот" се анализира размера на първогодишните, второгодишните и еднократните комисионни, теглото на всеки вид комисионна в общата сума и относителният дял на всеки вид комисионна спрямо инкасирания премиен приход.

Раздел VI. Анализ и проявление на рисковете.

1. Анализират се рисковете при основните видове застраховки и отражението им върху щетите, плащанията и застрахователните резерви.

2. Отчитат се презастрахованите рискове и влиянието им върху портфейла.

3. Определя се общия ефект от въздействие на рисковете (печалба или загуба) по основните видове застраховки.

4. Отразяват се приетите мерки за предпазване от техническите рискове.

5. Изразяват се мотиви за промяна в методите за оценка на рисковете, на общите условия и тарифи, на системата за събиране на данни за застрахователната статистика, на презастрахователната политика и методите за определяне на техническите резерви.

Раздел VII. Анализ на платежоспособността.

Описват се съставните елементи на фактическата платежоспособност (собствени средства, намалени с нематериалните активи, отчетени по баланса) и

необходимата платежоспособност, изчислена по методите, определени с Наредбата за начина на изчисляването ѝ от застрахователя.

Раздел VIII. Независима оценка на активите и пасивите и финансовото състояние на застрахователя.

Прави се преглед и актюерска оценка на отделните позиции от баланса на застрахователното предприятие и се отчита финансовото състояние и промените му през отчетната година.

Раздел IX. Прогноза за принципната необходимост от промяна на общите условия и тарифи, технически рискове, застрахователни резерви.

Приложение Е

1. Инсталиране на програмата.

Разархивирайте файла в главна директория "azn" на твърдия диск.

2. Попълване на данните.

Попълнете данните във файла, който се намира в поддиректория "zk_files" на директория "azn". Запишете файла и затворете Excel.

ЗАБЕЛЕЖКА: НЕ СМЕНЯЙТЕ ИМЕТО НА ФАЙЛА

3. Проверка за валидност.

3.1. Стартирайте програма "proverka.exe", която се намира в директория "azn";

3.2. Изберете тип на данните (животозастраховане или общо застраховане);

3.3. Изберете периода (годишни или брой на тримесечие);

3.4. Маркирайте "Проверка на формата";

3.5. Натиснете бутона "Проверка".

4. Изпращане на файла в Агенцията за застрахователен надзор.

Изпратете файла от поддиректория "zk_files"

При възникване на неясноти или проблеми с програмата се обърнете към АЗН.